

Yolanda Teresa do Carmo Zambujo, directora del Servei Nacional d'Ofthalmologia de Moçambic

Nom: Yolanda Teresa do Carmo Zambujo

Edat: 52 anys

Professió: metge oftalmòloga

Vaig néixer a Maputo, on visc actualment

Estic en contacte amb Ulls del Món des de 2002

Ulls del Món m'ha facilitat la possibilitat de seguir aquests dies un programa d'actualització a l'Institut de Microcirurgia Ocular (IMO) de Barcelona i a l'Hospital de l'Hospitalet.

En què consisteix la seva feina?

Treballo al Ministeri de Salut com a directora del Servei Nacional d'Ofthalmologia per a tot Moçambic. També dirigeixo l'equip d'oftalmologia de l'Hospital General de Maputo.

On només hi ha tres oftalmòlegs residents...

N'hi ha tres de residents i quatre moçambiquesos formats al país. Efectivament, tots ells són a l'Hospital Central de Maputo, a l'equip que dirigeixo.

Com va començar el seu contacte amb la Fundació Ulls del Món?

En realitat va ser la Fundació la qual va entrar en contacte amb nosaltres, en la primera visita que Rafael Ribó, Núria Ramon, i el doctor Corcóstegui van fer a Maputo. Vàrem parlar del programa de cooperació que la Fundació volia posar en marxa al nostre país i a partir de llavors vàrem començar a col·laborar. Això va ser l'any 2002 i encara queda molt per fer...

En el rànquing de Nacions Unides, Moçambic és el cinquè país més pobre del món

Crec que és igual d'important tenir la vista sana als països rics com als pobres. Si no es pot veure, resulta difícil treballar, i quasi impossible participar de forma activa a la societat. I en un país subdesenvolupat és encara molt més difícil, perquè no existeixen ni els recursos ni els ajuts amb què compten els països rics. A més, aquest problema s'agreuja en la infantesa.

Sempre els nens...

Per les condicions econòmiques de què parlava, la major part de les famílies no poden atendre'ls de manera adient. I això no ho és tot: també solen tenir més problemes de salut i nombrosos accidents. D'altra banda, els nens que tenen familiars cecs també en pateixen les conseqüències, perquè la seva missió consisteix a acompanyar els seus familiars, això els impedeix d'anar a l'escola i relacionar-se normalment amb companys de la seva edat. No poden tenir una vida normal. És un drama.

Doncs quan tornen a veure-hi el cor se'ls hi deu d'obrir tant com els ulls

Es posen molt contents, sí. Alguns, fins i tot, canten i ballen. Tenen, com és natural, diverses formes de manifestar-se, perquè uns són més expressius que d'altres. Però el que tenen tots en comú és l'interès per conèixer el metge que els hi ha obert els ulls, per tal d'agrair-li.

Crec que la intervenció més freqüent és la cataracta

Sí, però les intervencions abasten tot tipus de patologies. És cert que atenem moltes cataractes, que són molt comunes al nostre país, però també fem operacions més difícils, com ara glaucomes, tumors...

Com situa Ulls del Món dins el conjunt d'ONG's existents?

Cadascuna té les seves particularitats; la seva manera de treballar. Ulls del Món entén quins són els problemes de Moçambic i quines les seves prioritats... , i actua amb un escrupulós respecte per la gent.

Potser algun dia la presència d'ONG's no serà necessària a Moçambic...

Als moçambiquesos ens dóna seguretat poder resoldre els nostres problemes, estar preparats, tant els oftalmòlegs com les infermeres i la resta de personal sanitari. És veritat que volem estar ben preparats per saber donar resposta a les necessitats de la nostra gent.

Això m'obliga a demanar-li per la situació política del seu país

Recentment hi ha hagut eleccions presidencials. Des de febrer passat, el país el dirigeix Armando Emilio Guebuza del Frelimo. El Parlament, escollit democràticament el desembre del 2004, també compta amb una majoria d'aquest partit. És una situació estable, no hi ha guerra. Hi ha, doncs, bones perspectives per sortir de la situació de pobresa en què vivim.

Vostè és una dona amb un càrrec important. És freqüent que al seu país hi hagi dones dirigint programes amb aquest grau de responsabilitat?

Hi ha moltes dones amb càrrecs de responsabilitat a Moçambic. A la història del nostre país, la dona sempre ha tingut un paper molt important en tots els àmbits. Són elles les que conserven la família, perquè en molts casos l'home ha d'emigrar per treballar i poder-se'n sortir. Elles dirigeixen la família, tenen cura de la casa, dels fills, van al camp... no li sembla que aquesta és una responsabilitat altíssima?